

Nebe, peklo, ráj

Pokoj byl blankytně modrý, lůžka stála v řadě za sebou; v místnosti byl ještě gauč, stolek, dvě křesla, židle, telefon, rozhlas po drátě a koš na papír. Vše bylo vyvedeno ve světlém dubu a v černém kovu. Také potahy byly černé. Muž stál u okna. „Je tu horko,“ řekl. „Nezdá se ti, že tu je horko?“ Byl starší než ona. Měl právě Kristův věk, ale toho večera vypadala jeho neoholená tvář s unavenými očima ještě starší.

„To je dobře,“ prohlásila, „já mám ráda horko.“

„Všechny holky mají rády horko,“ obrátil se od okna. „Svlékneme se?“

„Ano,“ řekla. „Vidíš ten neón?“

Těsně nad jejich pokojem zářily červenobílé

trubky. Odlesky dopadaly na lůžko pod oknem. „Máme pokoj s neónem,“ řekla. „Je to náš neón.“

Byla tak dokonale štíhlá, tak dokonale rostlá, že řekl znovu, že řekl, jako říkával vždy: „Jsi krásná,“ a ona už to zřejmě vnímala, jen jako se vnímá pozdrav anebo znělka, snad trochu víc, když to už neslyšela několik týdnů, aspoň z jeho úst nikoli. Vydala zvuk podobný smíchu, zvuk, jaký vydávají ženy, slyší-li lichotku. „Nepustíš hudbu?“ vyzvala ho.

Mužský hlas hovořil: Aby zabezpečil občanské svobody, spravedlnost a plné právo na rozvoj lidské osobnosti bez ohledu . . .

Bylo opět ticho. Svlékl se také. „Milá moje,“ řekl.

„Milý můj,“ zašeptala, „ty ses mi vrátil?“

„Kvůli tobě,“ řekl. „Nevím, jestli to bylo rozumné, ale přijel jsem kvůli tobě.“

„To není pravda.“

„Kvůli tobě,“ opakoval. „Byl bych tam jinak zůstal.“

„Kvůli mně?“ zeptala se.

„Kvůli tobě,“ řekl. „Kvůli téhle chvíli. Kvůli té chvíli, která právě nadchází.“

„Ty mě miluješ?“ zeptala se.

„Miluji tě,“ řekl. „Miluji tě víc než svůj život. Miluji tě víc než všechno. Proto jsem přijel. Skutečně.“

„Proč mě miluješ?“ zeptala se.

„Nevím, skutečně nevím.“

„Skutečně je divné slovo. Skutečně,“ opakovala. „Skutečně.“

„Snad proto, žes krásná,“ řekl. „Chodil jsem po ulicích a viděl jsem tě všude, v těch cizích městech, ve kterých jsi nemohla chodit,

v každé dlouhovlasé jsem tě poznával už z dálky.“

„Ty mě miluješ?“ zeptala se.

„Miluji tě,“ řekl. „Miluji tě tak, že každý den bez tebe, každý další den už byl nesmyslný. To jsem nemohl vydržet.“

„To je dobře,“ řekla, „to je dobře, že už jsi to nemohl vydržet.“

„A ty mě miluješ?“ zeptal se.

„Ano,“ řekla.

„Budeš mě milovat?“ zeptal se.

„Jak to mám vědět?“ Zasmála se. „Jak mám vědět, co bude?“

„Je tu horko,“ povzdychl si, poodhrnul pokrývku a okamžik pozoroval její nahé tělo. „Milá moje,“ řekl.

„Milý můj,“ zašeptala.

„Miluji milovat se s tebou.“

„Já vím,“ zašeptala, „ale teď jsme už spolu nebyli dlouho. Myslím, že rok nebo dva?“

„Šest týdnů,“ řekl. „Byl jsem pryč šest týdnů a jeden den.“

Políbil ji.

„Miluji tě,“ řekl potom. „Kvůli tomu jsem se vrátil.“

„Kvůli tomu?“

Přivřela oči. Neón se jí míhal před očima. I jeho tvář. Dýchala rychle. Potom zavřela oči zcela a sténala trochu.

„Kolik je hodin?“ zeptala se pak.

„Nevím,“ řekl. „Hodinky se mi rozbily dneska v letadle. Nesnesly to rozčilení. Z letu a z návratu do téhle země.“

„To je jedno,“ zašeptala. „Je jedno, kolik je hodin.“

„Jsme tu hodinu,“ řekl. „Jsem čtyři hodiny v téhle zemi. A teď se budeme milovat.“

„Ano,“ řekla, „a co uděláme potom?“

Uvědomil si, že dnes ještě nejedl. Nikdy nejedl předtím, než vstoupil do letadla. „Potom půjdeme dolů,“ navrhl, „je tam restaurace. Malá restaurace, vařili tam dobře. Před desíti lety.“

„Byls tam tehdy?“

„Ano.“

„S holkou?“ zeptala se. „S nějakou holkou?“

„Ano,“ řekl. „Tys byla tehdy... bylo ti sotva třináct.“

„Milovali jste se předtím?“

„Nevím. Myslím, že ano. Ale tobě bylo tehdy sotva třináct.“

„Ano,“ připustila, „ale věci se nemají opakovat.“

„Dáme si jiné jídlo.“

„Ano, dáme si rajskou polévku. Nedali jste si tehdy rajskou polévku?“

„Myslím, že ne.“ Snažil se vzpomenout si na jméno té dívky. Byl by rád řekl, že si skutečně nemůže vzpomenout na jméno té dívky a že tím méně si může vzpomenout na jídlo, které si tehdy dali, ale věděl, že by se tím cítila uražena za tu neznámou holku, neboť by v tom spatřovala, a vlastně zcela právem, budoucí nepozornost k sobě, a vtom si vzpomněl, že tehdy to byly zcela zvláštní tosty, ďábelské, pálily v ústech, a pili červené víno a potom jedli játra na ananasu, a dívka se opila, vrátili se oba opilí do pokoje v tomhle hotelu, ten pokoj ovšem nebyl modrý, bůhví, jakou měl tehdy barvu, snad i modrou, a on to jen zapomněl, tak jako jméno té holky, a klimatizace tu tehdy také nebyla.

„A potom knedlíky s vejcem,“ řekla. „Mám už

strašný hlad. A potom amoletu a potom půjdeme do kina.“

„Dám ti rajskou polévku, holčičko,“ slíbil, „a všechno, co budeš chtít.“

Přitiskla se k němu a on pocítil slast, kterou vždycky pocítil, když se ho dotýkala, vzrušení, které ho ovládlo, i když byl k smrti unaven, i když byl vyčerpán dlouhým milováním.

„Milá moje,“ řekl. Miloval ji skutečně, protože mezi nimi nebylo nic jiného kromě lásky.

Nehovořili dokonce nikdy o ničem jiném než o lásce.

„Kolik je hodin?“ zeptala se potom, „kolik může být hodin?“

„Nevím, když jsem s tebou, nevím to nikdy.“

„Nezavřou nám restauraci?“ zeptala se.

„Ne,“ řekl, „ještě ne.“ Vstal a přistoupil k oknu. Ale okno se nedalo otevřít, jen pod ním jakási dřevěná záklopka, která kryla šterbinu o málo širší, nežli bývá otvor k dopisní schránce. V hloubce o deset pater níže se zelenal úzký pruh anglického trávníku, uprostřed prořatý chodníkem, po němž chodili lidé. Byl teprve večer. „Tak dlouho jsem nebyl u tebe,“ řekl. Těsně nad jeho hlavou se mihotal neón. Vzhlédl ještě výše, ale hvězdy nebylo vidět. „Přece ještě neodejdeme.“

„Ano,“ řekla. „Chci být taky ještě s tebou.“ Natáhla k němu ruce. „Proč jsi tedy odešel? Proč vstáváš?“ Leželi vedle sebe. „Vyprávěj něco,“ řekla. „Jak ses vlastně měl?“

„Ty to víš. Víš, jak jsem se mohl mít bez tebe.“

„Měl jsi tam holku?“

„Ano,“ řekl. „Ale nemiloval jsem ji. Tu jsem nemiloval.“

„Jak se jmenovala?“

„To je přece jedno,“ řekl. „Nemiloval jsem ji.“

„Byla hezká?“

„Snad,“ řekl. „Ale teď si vzpomínám na něco,“ a v tu chvíli mu ta vzpomínka skutečně vytanula neobyčejně silně, „představ si, jednou ráno, když jsem nastupoval do podzemní dráhy, tam nahoře na stanici Finchley Road, stál tam takový chlapík o berlích, stál tam vedle stánku na noviny, ale neprodával nic, jen tam tak trčel na těch berlích, byl ještě mladý a zrzavý, byl tak zrzavý, jak mohou být jen Angličani anebo ještě spíš Skoti.“

A díval se na mě. Ze všech těch lidí si vybral zrovna mě a pozoroval mě, a přitom se usmíval, ale ne dobře, spíš potměšile anebo nenávislně.“

„To je všechno?“ zeptala se, když se odmlčel.

„Ne,“ řekl, „to je jen začátek.“

Přitiskla se k němu. „Miluješ mě ještě?“

„Ano,“ řekl a cítil slast z jejího dotyku. „Miluji tě tak, že nenajdu sílu, abych vstal, abych vyšel z tohoto pokoje, abych se od tebe odtrhl, třeba jen na nepatrnou chvíli.“

„To je dobře,“ řekla. „Je dobře, že mě tak miluješ.“

„Když jsem pak vystupoval,“ pokračoval, „na stanici Waterloo stál ten člověk na samém konci schodů, stál tam a díval se, jak mu vyjždím vstříc.“

„Mohl přijet autem,“ řekla.

„V tu denní dobu není nic rychlejšího než podzemní dráha.“

„Třeba se ti to všechno jen zdálo,“ řekla a zívla.

„Stál tam na svých berlích,“ řekl. „Zrzavý a vysměvačný. Potom vykročil k východu. Šel směrem k těm dělnickým domkům, kterých je tam plno. Dal jsem se za ním. Všiml jsem si, že komíny, tisíce komínů čnělo k nebi jako zkamenělé stromy. Ten chlapík se kýmal na svých berlích jako strašák na poli, který se dal do pohybu. Potom zmizel v jednom z těch domků. V obyčejném patrovém domku. Vstoupil jsem tam za ním. V té chodbě byly jen troje dveře, žádný vedlejší východ, měl jsem asi odejít, ale místo toho jsem začal zvonit u všech těch dveří, pak jsem volal, pak jsem bouchal. Napadlo mi, že neodejdu, že nemohu odejít, pokud mi neotevře a nevysvětlí, jak se vzal na té stanici. Ale neotevíral, tak jsem seběhl po schodech do sklepa, potom vyběhl po schodech na půdu, všude jsem bušil, ty rány musely být slyšet až na ulici, ale dveře se neotevřely a to ticho za nimi mi připadalo skoro mrtvolné. Jako když jsem kdysi vstupoval do pivovny nebo do márnice. Když jsem vyšel, najednou . . . představ si, skoro jsem upadl, jak se mi udělalo slabo.“

Odmlčel se a čekal na její slovo. Když na ni pohlédl, viděl, že spí. Vstal. Z klimatizační bedny pod oknem funěl teplý vzduch. Horko bylo téměř nesnesitelné, i kachlíčky v koupelně byly teplé, nechladily. Napustil studenou vodu a omýval si obličej. Voda tiše šuměla z kohoutku a v potrubí občas zavržalo. Zavřel vodu a dlouho naslouchal. Báł se. Každým okamžikem, kdy tu tak stál, mokřý, nahý, nehybný a naslouchající uprostřed cizí

[56]

[57]

koupelny, ho víc a víc prostupoval strach. Měl bych odejít, uvažoval překotně, obléci se, nevzbudit ji ani, odejít, uprchnout nejkratší cestou, kufr stejně ještě není vybalený, odejít odtud, dokud je čas.

Vrátil se do pokoje. Spala. Po jejím obličejí se míhaly červené a žluté odlesky. Proč tu jsou zatlučená okna? Aby se jimi nedalo uprchnout? Pootevřel záklopkou, posadil se na bobek, s obličejem přitisknutým ke štěrbíně lapal po vzduchu. Naslouchal pozorně. Z dálky zatroubilo auto a ještě z větší dálky přicházel hukot jakýchsi strojů. Mohly to být stroje neviditelné továrny nebo také hluk motorů. Ještě se stále báł. Neměl se vracet. Nevěděl vlastně, proč se vracel, zda chtěl být prostě doma, vrátit se do země, která byla jeho, zda chtěl být při ní v její těžké hodině, nebo zda se skutečně vrátil jenom pro tu chvíli, která právě minula a kterou koneckonců mohl najít i jinde, protože mu nikdy nečinilo obtíž najít děvče, které by ho milovalo.

Sedl si do křesla s černým potahem. Na stolku v deskách byly dopisní papíry a obálky. Vzal jeden list a přeložil jej.

Hukot z dálky neustával. Možná, až vyjdu na ulici, představil si, a představa, že by měl vyjít na ulici, mu připadla nesnesitelná.

Hráł si s listem papíru a skoro přitom podřimoval.

„Milý můj,“ ozvala se, „co to děláš?“

Trhl sebou. V ruce držel složený papír.

„Co to máš?“ zeptala se.

„To je taková skládačka,“ řekl. Zastrčil prsty do papírových kapes a rozevřel a opět zavřel papírovou tlamu.

Nebe, peklo, ráj,
kam tě, duše, dám,
do nebička, do peklíčka,
šupy, šupy tam.“

„Kde jsi teď?“ zeptala se.

Naslouchal hučení zvenku. Zdálo se mu, že se přibližuje.

„Tady,“ řekl, „u tebe.“

„A tvoje duše?“ zeptala se.

„Nemám duši,“ řekl, „víš přece, že nemám duši.“

„Ano,“ řekla, „proto dovedeš tak milovat.“

„Ano,“ řekl, „a miluji tě.“

„Co je to peklo?“ zeptala se.

„Nevím,“ řekl. „Jednou jsem viděl takovou hru. Lidi zavřeli do jedné místnosti a tam byli pořád spolu. Věčně, rozumíš – pořád jen ti samí lidé, tak si ten autor představoval peklo.“

„A ty?“ zeptala se.

„Nevím,“ řekl, „nepřemýšlel jsem o tom nikdy.“

„A ráj?“ zeptala se.

Po jejím obličejí stále běhaly barevné odlesky.

„Ráj,“ řekl, „já nevím. Jednou bych chtěl být s tebou dlouho. Nikam nespěchat, před nikým se neskrývat. V opuštěném domě se zahradou. Jeden den ležet a naslouchat hudbě a milovat se. A nic víc. Druhý den si předčítat z pěkných knih. A milovat se. A nic víc.“

„Ležet na slunci,“ řekla. „Celý den ležet a nemyslet na nic.“

„Ano,“ řekl. „A potom další den pozvat lidi, které máme rádi, do našeho domu. Jíst s nimi a pít. A potom . . .“

[58]

[59]

„Co bychom pili?“ zeptala se.

„Vino,“ navrhl.

„Jaké?“

„Měli bychom mnoho různých vín,“ řekl, „vybrala by sis.“ Potom si vzpomněl: „Pamatuješ na ten malý hotýlek? V Železných horách, byli jsme tam úplně sami a paní v plesových šatech nám nosila italské víno.“

„Ne,“ zavrtěla hlavou.

„Ruffino,“ vzpomínal, „otevřela tu láhev pro nás, ale nemohli jsme se milovat, protože jsme oba musili být ještě večer jinde a u jiných.“

„Ne,“ řekla, „já se nikdy nepamatuji na nic, co se stalo.“ Zívla. „Kolik je vlastně hodin?“

„Nevím,“ řekl, „ale myslím, že hodně. Může být k půlnoci. Slyšíš taky ten hukot?“

„Zavřeli už restauraci?“

„Ano,“ řekl. „Už asi ano. Poslouchej to přece!“

„Slíbil jsi mi rajskou polévku.“

„Na tu teď nemysli,“ řekl. „Už je pozdě. Já dneska taky nejedl. Celý den.“ A uvědomil si, že mu je slabo od hladu.

„Nepustíš hudbu?“ zeptala se.

Otočil knoflíkem. „Už nehrají,“ řekl. „Je pozdě. Vypnuli to, aby se hosté nerušili.“

I když . . .“ a připadla mu v té chvíli téměř absurdní ta snaha kohosi chránit teď jeho noční klid.

„Mám žízeň,“ řekla. „Teče tu aspoň voda?“

Kachlíčky byly stále teplé. Naslouchal, jak teče voda, a ještě potom naslouchal. Na chodbě zněly tiché, plíživé kroky. Peklo je strach, napadlo ho, a ráj, to je nepřítomnost strachu, ráj, to je jistota, a proto ráj není.

Vypila vodu. „Milý můj,“ řekla, „proč nejsi u mě? Ty už mě nemiluješ?“

„Miluju tě,“ řekl, „a jsem proto tady.“ A toužil, nesmyslně toužil po té jistotě, vždycky po ní toužil, ale teď celou svou bytostí. Ucítil dotek jejího těla.

„A chtěli jsme jít do kina,“ řekla lítostivě.

„Ještě půjdeme,“ řekl, „půjdeme ještě mockrát do kina.“

„Možná, že se se ti to jen zdálo, že se ti to všechno jen zdálo.“

„Co myslíš?“

„To s tím hrbatým. Nebyl žádný hrbatý, nemusíš se ho bát.“

„Chromý,“ opravil ji. „A je to jedno. Teď na tom nezáleží.“ A skutečně v téhle chvíli ho opustil strach, necítil nic než ji, dotýkal se unavenou dlaní jejího těla a nevnímal nic než tyto dotyky. „Miluji tě,“ zašeptal, „a proto jsem tady.“

„Kde jsi?“

„Tady,“ řekl, „tady.“ Zeptal se: „Miluješ mě?“ A ona řekla: „Ano.“

„Chtěl bych, abys mě milovala dlouho.“

A ona řekla: „Taky bych chtěla, ale teď na to nemyslí. Nemyslí na nic, co bude.“

Pochopil, že chce říct, copak mohu vědět, jestli tě budu milovat ještě zítra, žila vždycky jen chvíli, která právě plynula, a budoucí den byl pro ni vzdálen stejně jako budoucí století. Nenabízela mu ani nejnepatrnější znamení jistoty a nenáviděl ji za to, a toužil po ní jako nikdy po žádné ženě. Právě proto.

„Milý můj,“ zašeptala, „kde jsi?“

„Tady u tebe,“ řekl.

„Jsi můj?“ zeptala se.

„Ano, jsem tvůj, teď jsem tvůj,“ a schválně

[60]

[61]

zdůraznil to slovo teď, ale ona si toho zřejmě nevšimla, přimkla se k němu a zašeptala: „Já jsem teď taky tvoje,“ v tom bylo aspoň trochu útěchy.

Když se vzbudil, bylo už šero. Kdosi přecházel po chodbě a to ho tak vyděsilo, že téměř nemohl dýchat. Naslouchal strnule těm cizím krokům, přicházely a opět odcházely. Potom náhle klapl ventilátor a počal vhnět do místnosti rozžhavený vzduch. Kroky zmizely anebo je překryl hukot ventilátoru. Uvědomil si, že ho bolí hlava, nejspíše od toho horkého vzduchu, a také od rozčilení, od strachu, od shledání, nejistoty, a příliš krátké noci. Nesmím se bát, řekl si. Ležela vedle něho a spala. Neumyla se večer, barva se jí rozmazala po víčkách a po tváři kolem očí, na čele jí stály krupěje potu. Oteklá, ušmudlaná a obyčejná holka. Bože, řekl si, proč jsem se vracel, proč jsem se jen vracel.

Měl hlad. Otevřel tiše svůj kufr, několik špinavých košil, časopisy a složený oblek. Ani cukrátko, ani sušenka. Zavřel kufr.

Dívala se na něj. „Jsem ošklivá?“ zeptala se. „Jsem teď ošklivá?“

„Ne,“ řekl. „Jsi krásná. Jsi nejkrásnější holka, jakou jsem kdy potkal. Ty to víš. Proto jsem se vrátil.“

Natáhla k němu ruce. „Co budeme teď dělat? Dávají už snídani?“

„Jistě. Je už ráno.“

„Zavolej,“ zašeptala, „zavolej, ať ji přinesou hned. Nevečeřeli jsme přece.“

Zvedl telefon a čekal.

„Dám si šunku,“ řekla. „Šunku a vejce do skla. A čaj. Miluju čaj. Můžu pít čaj celý den.“

„Je hluchý,“ řekl a pocítil znovu úzkost.

„To nevadí,“ řekla, „půjdeme dolů. Bude už restaurace otevřená?“

„Nevím,“ řekl.

Vstala a odešla do koupelny.

Přistoupil k záklopcce a přiblížil ústa ke štěrbině.

Dole, nepatrný, nazíraný z výše desíti pater, na zeleném, dosud zřešelé trávniku, na úzkém pruhu zelené trávy, poskakoval muž na berlích. Odkudsi zpoza rohu od neviditelného protihrače přilétl míč. Muž na berlích se rozkořmíhal a odkopl míč. Pozoroval tu hru, pozoroval pln strnulostí, jak míč přilétá a odletá.

„Co tam vidíš?“ zeptala se.

„Nic,“ řekl. Ačkoliv tušil, že ho musí ještě spatřit, věřil, že to není možné, ten člověk není, že je jen sen, přelud úzkostí, které ho nedostihnou.

„To je ten tvůj hrbatý?“ zeptala se.

Pokrčil rameny, natáhl se na lůžku, na nočním stolku ležela papírová skládačka.

Kam tě, duše, dám?

„Upadl,“ ozvalo se od okna, „uklouzl, když chtěl odkopnout míč. Je to ještě chlapec. Tamto přece nebyl chlapec?“

„Miluješ mě?“ zeptal se.

„Ano,“ řekla.

„Tak pojď ke mně, chci tě teď líbat!“

„Nepůjdeme se najíst?“

„Pojď ke mně. Budeš mě pořád milovat?“

„Pořád,“ zasmála se. „Co ty to máš za podivná slova? Skutečně a pořád . . . Teď,“ řekla, „teď tě miluju.“ Poklekla u postele a naklonila svá ústa k jeho. Dala se líbat. „A teď už pojď,“ řekla.

[62]

[63]

Cítil, jak se k němu příkrádá úzkost, zoufalá a beznadějná. Kam, uvažoval, kam uprchnu? Ale dokud byl tady, dokud byl s ní, dokud slyšel její dech, dokud se mohl přitisknout k jejímu tělu, ještě trval, ještě žil, ještě měl jistotu: teď a nyní ji měl, ještě vnímal, ještě cítil, cítil dokonce víc, než kdykoliv předtím dokázal cítit, byl blízko blaženosti. A objal ji tedy a líbal poněkud unavenými a vyschlými rty. „Miluji tě,“ zašeptal, „neopouštěj mě.“ A přitáhl ji k sobě.

Mlčela a jeho úzkost ještě vzrostla.

Když se opět vzbudil, byl pokoj už plný světla, v sousedním pokoji kdosi pouštěl vodu, naslouchal dlouho a bedlivě všem zvukům, potom tiše vstal a přistoupil k oknu. Trávník byl prázdný.

„Je tam?“ zeptala se za ním.

„Ne,“ řekl. „Holčičko.“ Díval se na ni. Až odejde, napadlo ho, až se rozloučíme, až se opustíme, až zůstanu sám, a pocítil téměř slabost. Proč, pomyslel si, už tolikrát odešli, tolikrát jsem se loučil, tolikrát jsme se opouštěli.

„Půjdeme jíst?“ zeptala se. „Už přece musíme jít jíst. Už je jistě poledne.“ Potom řekla: „Dám si bujón. Dám si dva talíře bujónu a k němu sním tři rohlíky. Budou mít čerstvé rohlíky?“

„Holčičko,“ řekl, „neoblékej se ještě.“ Zapotil se celý.

„Už musíme jít,“ řekla. „Musíš přece také domů, vždycky jsi spěchával domů.“

Natáhl k ní ruce. „Dneska nespěchám, dneska nechci.“ Leželi vedle sebe.

„Co budeme tedy dělat?“ zeptala se.

„Miluji tě,“ řekl.

Čas se vlekl, stál téměř v modrém pokoji.

[64]

Z mlh se vyhouplo slunce a jeho paprsky počaly prohřívat rozžhavený vzduch.

„Máš tu něco ke čtení?“ zeptala se.

„Ne,“ řekl. „Jenom nějaké časopisy.“

„Čti mi,“ řekla, „přečti mi něco.“

„Jsou to odborné časopisy.“

„To nevadí,“ řekla.

„Anglické.“

„To nevadí, přeložíš mi to přece.“

Vstal a rozevřel kufr. Potom se naklonil nad ní, měla pevně sevřené rty a přivřené oči. Nepolíbil ji ani nepromluvil. Díval se chvíli na tu cizí tvář.

„Už v dávnověku,“ překládal potom, „se lékaři zabývali stavbou lidské kostry. Všimli si, že kost se zcela liší svými vlastnostmi od všech ostatních tkání . . .“

„Jaké kosti mají mrzáci?“ zeptala se.

„To je různé,“ řekl. „Chceš skutečně, abych ti to vysvětlil?“

„Skutečně,“ opakovala po něm. „Skutečně.“

Mlčel. Nikdy spolu nehovořili o ničem jiném než o lásce. Ale jak mohl teď mluvit o lásce? Cítil sžíravý hlad, slabost ho zvolna pokrývala.

„Milá moje,“ zašeptal, „co teď budeme dělat?“

„Řízek,“ řekla, „mám chuť na řízek. Nebo smažený kotlet.“

Zavřel časopis. „Nemuč se,“ řekl.

„Vlašský salát,“ řekla. „Celou mísu salátu k tomu.“

„Miluji tě,“ řekl tiše. „Zůstaň tu ještě se mnou!“

„A potom,“ řekla, „jahody se šlehačkou. A černou kávu.“ Objal ji.

„Puš mě!“ řekla tiše.

[65]

„Už mě nemiluješ?“ zeptal se.

„Jsi blázen,“ řekla, „co se pořád ptáš?“

„Miluj mě,“ řekl. „Nikdy jsem tě neprosil, ale teď tě prosím. Miluj mě!“

Mlčela. Ve slunečním paprsku poletoval prach.

Pocítil nutkání vstát a vyhlédnout z okna na trávník. Ale ovládl se.

„Taky mě nemiluješ,“ řekla. „Bojíš se jen. Bojíš se, co jsi sem vstoupil. Bojíš se každého kroku za dveřmi, bojíš se, že tu zůstaneš sám. Toužíš po něčem jistém. Bože,“ vykřikla, „proč jsi tady se mnou? Proč si nenajdeš nějakou hodnou a věrnou?“ Vstala.

Natáhl po ní ruce a snažil se ji přitáhnout zpět.

Škrábla ho do prsou. Zarývala nehty do jeho prsou a ryla jimi dlouhé krvavé drápance.

„Milá,“ řekl tiše, „neopouštěj mě teď.“ Díval se na ni, jak se obléká, škrábance pálily, a cítil lepkavost vlastní krve, která mu stékala po prsou.

Pustila rádio, konečně zazněla hudba. Nevnímal ji. Vnímal jen svoji únavu, vnímal hlad, který naplňoval každý jeho sval ochablostí. Vnímal svoji ochablost a nejistotu. Co bude dál, přemýšlel. Kvečeru vstanu a napiju se, rozhodl se. Člověk se potřebuje aspoň napít. A pocítil tak bolestně žízeň, že vstal, došel do koupelny a vypil hltavě tři sklenice vody.

Seděla před zrcadlem a česala se. „Jaké vlasy měla tehdy ta tady?“

„Na tom přece nezáleží.“

„Proč si zase leháš?“ zeptala se. „Přece tu nechceš ještě zůstat?“

Po celém těle mu vyrážel pot. Neměl jsem to-

lik pít, uvědomil si, ale bylo to jedno, vše bylo ztraceno. Snažil se naslouchat, bedlivě naslouchal zvukům na chodbě a zvukům venku, ale hudba je přerušovala, byl osamělý a vyčerpaný. Byl zcela vyčerpan svou osamělostí.

„Čeho se vlastně bojíš?“ zeptala se. „Zabil jsi někoho tam venku?“

„Kdybych zabil . . .“ řekl. „Možná, že ti, co zabíjejí, jsou na tom líp než ti, co nezabíjejí.“

Byla už opět krásná, byla tak krásná, že raději odvrátil oči. „Pamatuješ se, jednou v noci, čekal jsem na tebe u autobusu, bylo už asi půl dvanácté.“

„Ne,“ řekla.

„Svítil měsíc, byl skoro v úplňku, milovali jsme se pak v té trávě hned kousek za stanicí, v třešňovce.“

„Ne,“ řekla, „já se nepamatuju. Zapomenu všechno, co se kdy stalo.“

„A druhý den ráno,“ řekl, „miloval jsem tě tak, že jsem si šel stoupnout před tvůj dům, to nebyla náhoda, že jsme se tam potkali. Čekal jsem na tebe, musel jsem tě uvidět.“

„Ne,“ řekla, „nepamatuji se.“

Z drápanců na prsou mu velmi pomalu stékala krev. Dorazila až k boku a potom několika úzkými stružkami stékala na bílé prostěradlo. Zdálo se mu, že zaslechl kroky, docela blízké kroky. Polekal se. „Mohla bys vypnout to rádio?“ zeptal se.

Otočila knoflíkem. „Kolik může být hodin?“ zeptala se.

„Možná, že dvě,“ řekl, „možná, že víc, že už bude večer. Miluješ mě ještě trochu?“

„Mám teď hlad,“ řekla.

„Odejdeš beze mě?“

Sedla si na okraj postele. „Pojď,“ řekla, „pojď už!“

Naslouchal krokům na chodbě. Krok, krok, a potom podivné ťuknutí, krok, krok a ťuknutí. „Slyšíš?“ zeptal se a zatajil dech.

„Mám hlad,“ řekla tiše a přivřela oči. „Už tu nechci zůstat.“ Vstala.

Kdosi se zastavil přede dveřmi, do zámku se tiše zasunoval klíč.

Otočila se k němu a oči se jí rozšířily úžasem.

Natáhl k ní ruce. „Milá moje,“ vydechl, „milá moje!“ Teď z něho spadla všechna úzkost. Teď konečně měl jistotu o své budoucnosti, teď stanul na prahu jistoty, ale ještě než vkročil, zbývala mu chvíle, ta poslední chvíle. „Milá moje,“ opakoval.

„Tobě teče krev,“ všimla si, „jak to, že ti teče krev?“

Naklonila se k němu a líbala ho na prsou.

Cítil její ústa, která se přisávala na jeho prsa, cítil ty chladivé doteky, cítil svou krev, jak odchází. „Milá moje,“ zašeptal, a věděl teď, že se už naposledy dotýkají, že naposledy říká ta slova, že odchází, nic se nedalo zachránit, zbývala jen ta poslední jistota, že odejde, jako všechny, jako všechno, ta jediná jistota, ten ráj klidu; a pocítil, jak do něho vstupuje ten klid, ta nehybnost, mrazivá a bezútešná, a neslyšel teď dokonce ani, jak do dveří buší cizí pěti, propadal se.

Vstoupili. Byli tři. Měli na sobě uniformy hotelových zaměstnanců. „Tak co je,“ řekl první z mužů, „co je tady s vámi?“ Zpod modré čepice mu vykukovaly nazrzlé vlasy.

Vstala rychle a otřela si ústa. Druhou rukou

přítáhla pokrývku, aby zakryla mužovu nahotu. „Určitě jenom spí,“ řekla rozpačitě, „spí jenom,“ a spěchala ke dveřím, jako by se styděla, že ji zastihli ještě tady.

Zrzavý si všiml papírové skládačky. „Nebe, peklo, ráj,“ pronesl téměř něžně. „Ráj,“ opakoval a díval se na ni pln zvědavé dychtivosti.

/1968/

Milenci - - - na jeden den Ivan Klíma

Obálku a vazbu navrhl a typograficky upravil Oldřich Hlavsa.

Vydal Československý spisovatel v Praze roku 1970 jako svou 3135. publikaci.

Odpovědná redaktorka Květa Drábková.

Technický redaktor Ivan Toman.

Vytiskla Stráž, n. p., tiskařské závody Vimperk.

Stran 72. AA 2,53, VA 2,62. Náklad 25 000 výtisků.
13/33. Vydání první. 601/22/855. 22-033-70.

Kčs 9,-.